

Holle ruimte

overblijvend volume aan ruimten tussen korrels toeslagmateriaal, nadat deze optimaal zijn gestapeld

Nadere omschrijving

Het percentage holle ruimte van zand en grind hangt af van de korrelopbouw en de korrelvorm. Globaal bedraagt het percentage holle ruimte van toeslagmateriaal circa 40%.

Uit de volumieke massa van toeslagmateriaal (r_b) en de volumieke massa los gestort (r_a) kan het percentage holle ruimte worden berekend.

De volumieke massa r_b bedraagt voor droog materiaal ongeveer:

fijn zand	1500 kg/m ³
grof zand	1600 kg/m ³
grind	1700 kg/m ³

Als volumieke massa (r_a) specifiek van zand en grind nemen we de waarde: $r_a = 2650$ kg/m³ (dit is de volumieke massa, inclusief het vocht dat zich in de korrels bevindt).

Bron: www.cementenbeton.nl